

GEMEENTERAAD

Postbus 19157

2500 CD Den Haag

per e-mail: griffie@denhaag.nl

cc. bestemmingsplannen@denhaag.nl

Een getekend exemplaar wordt afgeleverd op het Stadhuis.

7 februari 2024

Zienswijze op Ontwerp-bestemmingsplan Zichten 2, 3 en 7

Geachte Gemeenteraad,

Het ontwerp-bestemmingsplan Zichten 2, 3 en 7 wordt op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening voor eenieder tot en met 8 februari 2024 ter inzage gelegd. In de reactie op het concept-ontwerp bestemmingsplan gingen wij in op het voorkomen van milieueffecten, natuurinclusief bouwen, en het groen bestemmen van groene wiggen. Daarnaast nog wat aanvullende voorstellen voor plankaart en regels, o.a. m.b.t. het oppervlak verharding en bouwwerken geen gebouwen zijnde, de effecten van bezonning en windhinder, en transparantie van gebouwen. We verwijzen er graag naar voor wat betreft deze aspecten.

Onze grootste zorg was en is de noodzaak van een functionele ecologische zone voordat wordt gebouwd

De ecologische verbindingszone loopt door de sportvelden in Escamp, ingeklemd tussen de Dedemsvaartweg en de wijk Zichten. Zij maakt deel uit van de Stedelijke Groene Hoofdstructuur. De Haagse Nota Stadsnatuur definieert ecologische verbindingen als zijnde: "robuuste, vitale groenblauwe structuren zijn met grote, aaneengesloten, diverse en bloemrijke natuurvriendelijke oevers, weides en struweel die zorgen voor robuuste populaties van wilde bijen, dagvlinders, sprinkhanen, kleine zoogdieren vissen en amfibieën". Bovendien moeten volgens de nota de verbindingen minimaal 20, maar liever 50 meter breed zijn of meer.

Ten opzichte van het eerdere ontwerp bestemmingsplan Zichten 2 en 3 is dit ontwerp een grote verbetering. In zijn kennisgeving aan de Gemeenteraad (RIS317432) van 19 december belooft het College veel kwalitatieve verbeteringen:

- *Harde oevers worden vervangen door natuurvriendelijke oevers*
 - *De hele zone wordt ingericht met beplanting van een hogere ecologische waarde dan de huidige beplanting die grotendeels gras is.*
 - *De toevoeging van de groene wiggen tussen de bouwblokken en sportvelden voegen extra groene ruimte toe die ecologisch in te richten en te beheren is.*
 - *Het water van de ecozone is zo dicht mogelijk tegen de gevel geplaatst om maximale ruimte voor het groen te creëren aan de kant van de sportvelden waar de beste bezonning is.*
- Hier ondervindt de ecologische zone ook de minste verstoring vanuit de woningen.*

- Het pad, met bijbehorende verlichting, in lengterichting langs de bebouwing is vervallen. Op deze manier is de ecozone in principe publiek toegankelijk, met uitzondering van de dwarsdoorsteken.

- De groenstrook langs de Hengelolaan had de bestemming 'Groen' en krijgt in het bestemmingsplan ook de status 'Ecozone'.

1. In de beantwoording staat dat de ecologische verbindingszone nu wel op de plankaart van Zichten 2 en 3 is vastgelegd en beschermd. In de toelichting van Zichten 2,3 en 7 is de paragraaf Groen aanmerkelijk verbeterd, maar is de zone op de plankaart wel goed geborgd?

De ecologische zone heeft op de plankaart de functie 'Groen', gespecificeerd met artikel 1.32 ecologische verbindingszone : *een aaneengesloten ecologische inrichting met een hoogwaardige en op de omgeving afgestemde toepassing van visueel afschermende en het landschapsbeeld versterkende en duurzaam aanwezige beplanting. Een ecologische verbindingszone is passend bij de karakteristieken van de omgeving en het omringende landschap.*

In de toelichting lezen we weliswaar dat de vierkante ecologische meters die gerealiseerd worden hoogwaardig en kwalitatief ingericht zullen worden, waardoor de ecologische waarde wordt verhoogd ten opzichte van de bestaande situatie. Maar de toelichting stelt ook grenzen aan de natuurlijke waarden. Wij citeren: "De ecologische verbindingszone is primair bedoeld voor natuur en *verstoring (betreden, verlichten) wordt dan ook zoveel mogelijk vermeden.* De ecologische zone (is...) natuurlijk ingericht gebied met daarin een doorgaande waterverbinding- is reeds aanwezig en *wordt wat verplaatst om ruimte te maken voor de nieuwe bouwblokken* van Zichten 2 en 3, en in de nabije toekomst ook blok 4. Daarnaast zal er meer water gerealiseerd worden om de woningbouw mogelijk te maken.

Waarom krijgt de ecozone niet de functie *Natuur*?

AVN pleit ervoor de gehele Stedelijke Groene Hoofdstructuur als verankerd in de Nota Stadsnatuur in de te ontwikkelen Omgevingsvisie de functie Natuur te geven. Daarmee zijn de natuurwaarden beter gewaarborgd. We zeggen: begin daarmee in de Ecozone in de Zichten.

Bovendien pleiten we voor een breedte van 50 meter. Maar: *Waar mogelijk is het principe van de minimale breedte van 30 meter toegepast.* Ter hoogte van de school en het ESDO-veld is dit niet het geval.

2. Ecologische zones kun je niet zomaar verplaatsen. En hoe laat je de opzijgeschoven zone tot ontwikkeling komen?

Je kunt een ecologische zone niet zomaar verplaatsen. Hij moet daarna ook nog groeien, tot ontwikkeling komen.

3. We misten in de planning de integrale afweging met natuurbelangen. We laten ons niet uit over bouwopgaven, maar willen die wel integraal afgewogen zien tegen andere belangen, met name de basiskwaliteit natuur. In de beantwoording lezen we dat de afweging al gemaakt is en vastgelegd in het Projectdocument en in de Nota van Uitgangspunten. Het bestemmingsplan zou slechts een uitwerking zijn en een planologische verankering.

Maar dat neemt niet weg dat Postzegelplannen als deze de besluitvorming versnipperen en de besluitvorming en het overzicht over te behalen doelen belemmeren

4. **We pleiten ervoor de groene wiggen de functie Groen te geven.** We betreuren dat uit de beantwoording blijkt dat er in eerste instantie bewust is gekozen om deze niet als Groen te bestemmen: “Langs de wiggen zijn een aantal entrees van de woningen gesitueerd en is er langzaam verkeer mogelijk. Dit maakt dat de Verkeersbestemming meer tot z’n recht komt”. Schrale troost is dat “dit neemt niet weg dat deze wiggen zoveel mogelijk groen worden ingericht”.
5. In RIS317743 Stand van zaken project Steenzicht geeft het College aan dat bij de nieuwe bestemmingsplannen die ter inzage liggen, een correctie voor **de borging van de binnentuinen** wordt doorgevoerd in de planregels. Het is van belang dat hier ook te doen, om te voorkomen dat binnen het woonblok maaiveldparkeren kan worden gerealiseerd, dat niet valt onder het begrip “garage”.
6. Volgens bovengenoemde kennisgeving van het College staat dat het pad door de ecozone langs de bebouwing is vervallen. Doordat de ecozone smaller is dan zou moeten, is daar ook geen ruimte voor. In de planregels staat echter wel, art. 4.1.f. , “dat ter plaatse van de functieaanduiding: ecologische zone (evz) tevens voor fietsverbinding is toegestaan.” Daar zou dus moeten staan dat **daar geen paden zijn toegestaan**. Ook zien wij de functieaanduiding: ecologische zone (evz) niet op de plankaart voor de Hengelolaan.
7. Volgens punt 3.4.6. uit de Toelichting is het ‘**Puntensysteem natuur inclusief bouwen**’ van toepassing. Dat staat echter niet in de regels. Graag toevoegen.
8. Met dit plan komt **hoogbouw (70m), pal naast de (smalle) ecologische verbindingszone**, en zet deze in de schaduw. De AVN beveelt juist aan: bouw trapsgewijs omhoog vanaf de Stedelijke Groene Hoofdstructuur. Bovendien ligt er in de huidige situatie groen/tuin met bomen tussen de gebouwen en de ecologische verbindingszone, dat er op aansluit, en die de ecologische verbindingszone als het ware verbreedt. Dat is met het nieuwe plan niet meer zo.

Wij vragen u gevolg te geven aan deze zienswijze in het bestemmingsplan.

Met vriendelijke groeten,

Dick Ooms
Voorzitter AVN

Caroline de Jong
Secretaris AVN